

ZOALS DE ZEEMEEUW VLIEGT

Leni Saris

...

ZOALS DE ZEEMEEUW VLIEGT

Leni Saris

Zoals de
zeemeeuw vliegt

Uitgeverij Zomer & Keuning

ISBN 9789401910743
ISBN e-book 9789401910750
NUR 343

© 1959/2017 Uitgeverij Zomer & Keuning
Oorspronkelijke uitgave uitgeverij Westfriesland, 1959
(De zonne-reeks)
Postbus 13288, 3507 LG Utrecht

Omslagontwerp Liesbeth Thomas
Omslagbeeld © Hans Borrebach

www.zomerenkeuning.nl

Alle rechten voorbehouden

Eerste hoofdstuk

Voorzichtig gleed het kleine blonde ding langs het windscherm op het terras van 'De Gouden Zon' en gluurde naar het gezelschap, dat daar in voorname rust genoot van zon, zee en wind. Het leek haar heerlijk om daar te mogen zitten met zo'n duur ijsje voor je, waarvan je af en toe eens een lepeltje nam. Net alsof het je niet schelen kon. In gedachten had Tessa daar al zo dikwijls gezeten en ze was al zo vaak op de boulevard zo gaan zitten, dat ze het terras zien kon. O, ze kende het gezelschap al. De oude dame leek haar erg lief, de jongen... nee, een jongen was hij eigenlijk niet meer. Hij was toch zeker al negentien jaar. Ja, negentien klonk nog wel aardig. Twintig leek zo erg oud! Nee, die jongen vond ze niet leuk. Hij had heel donkere ogen, dik donker haar en hij zag er altijd uit, alsof hij met iedereen in zijn omgeving de spot dreef. Het meisje was niet veel ouder dan zichzelf en Tessa vond zichzelf met haar twaalf jaren geen kind meer. Dat was nu eenmaal zo, als oudste dochter had ze altijd de zorg voor de kleintjes en vooral sinds haar vader gestorven was en haar moeder weer ging werken. De ogenblikken aan het strand waren dan ook eigenlijk gestolen ogenblikken. Als ze vanaf de school heel hard rende, dan kon ze net vijf minuten naar het terrasje kijken, want tussen het uitgaan van de school en de fröbelklas, waar kleine Peter de dagen door-

bracht, lag bijna een kwartier. Een verrukkelijk kwartier, dat van haar alleen was. Een kwartier zonder het meestal drenzende broertje aan de hand, een kwartier zonder moeders gejaagde stem: ‘Tessa, help me even... zit niet te dromen. Tessa, kijk wat Jenneke uitvoert... Tessa, kijk eens naar Peter!’ Tessa... Tessa... Tessa hier, Tessa dáár! Nooit eens: ‘Tessa, je mag nu eens doen wat je wilt!’ Tessa zuchtte diep, ze vergat haar schuwheid en stond, klein en recht, vlak voor het windscherm te staren. Dion van Neerritter zag haar staan en zei zachtjes: ‘Zeg, oma, u moet niet te plotseling kijken, want dan gaat ze ervandoor. Weet u, dat ze daar iedere middag staat? Precies het traditionele arme kindje, dat de kruimels van de tafel der rijken kijkt.’

Mevrouw Van Neerritter fronste de wenkbrauwen. Dion kon toch gruwelijk cynisch zijn! Heel onopvallend draaide ze haar hoofd iets om en zag een lief, rond meisjesgezichtje, met grote, vragende, blauwe ogen en waaiende losse, roodbruine krullen. Het scheelde niet veel, of het meisje drukte haar aardige kleine neusje plat tegen het glas. Het was een zeldzaam lief, ongekunsteld gezichtje, constateerde mevrouw Van Neerritter.

‘Och toe, maak haar niet verlegen,’ zei ze vlug, maar Francis gooide haar krullen in de hals. Ze vond het eigenlijk niet prettig, dat oma het vreemde meisje zo belangstellend bekeek. Wat deed het malle kind daar ook? Dion vond het ook dwaas, dat merkte ze wel. Ze keek het meisje recht aan en tuitte spottend haar lippen. Tessa stond even heel stil. Ze hadden haar gezien en nu lachten ze haar uit! O, ze schaamde zich zo! Nu zou alles nooit meer zo mooi en zo stralend lijken wat ze over die drie mensen gefantaseerd had. De droom was kapot.

In een flits schoot ze voorbij het terras, ze zagen haar de boulevard af rennen.

‘Je hebt onze kleine schoonheid verjaagd, Francis,’ bestrafte Dion, met een twinkeling in zijn donkere ogen. ‘Helemaal niet aardig van je, hoor.’

Francis duldde niet gemakkelijk het feit, dat er aandacht aan een ander besteed werd, zelfs al was het maar de vluchtige belangstelling voor een kleine assepoester met ogen als de blauwe zomerhemel.

‘Ik heb helemaal niets gedaan!’ verdedigde Francis zich. ‘Dat begrijp ik,’ zei Dion laconiek. Francis hield op haar manier van de oude dame, waarbij ze in huis was. Haar eigen grootmoeder was een jeugdvriendin van mevrouw Van Neerritter geweest. Francis’ ouders, altijd in het buitenland, door de diplomatieke functie van de heer Dessauvage, hadden het een uitkomst gevonden, dat hun dochter met het weekend, korte vakanties en feestdagen niet op het pensioonaat behoefde te blijven nu haar grootmoeder overleden was. Mevrouw Van Neerritter zag graag jonge mensen op het eenzame ‘De Vier Winden’.

Dion lachte en haalde zijn schouders op. Zijn grootmoeder keek geïnteresseerd naar hem. Ze kon zich mateloos ergeren aan zijn gemis aan spontane belangstelling, waarvoor dan ook.

Dion ging zijn eigen weg, koel, rustig en, zoals het haar voorkwam, vrij egoïstisch. Hij hield over het algemeen weinig rekening met de wensen van anderen. Een enkele maal kon hij weleens hartelijk zijn. Ze wist bijna zeker, dat zijn cynisme, zijn koele houding, alleen maar de dekmantel waren voor een karakter, dat heel anders moest zijn dan iemand, die hem oppervlakkig kende, durfde denken. Dion was een moeilijke jongen geweest

vanaf het ogenblik, dat zij hem voorgoed bij zich had gekregen. Zijn moeder was jong gestorven en zijn vader hertrouwde spoedig met een vrouw met wie Dion niet kon opschieten of niet wilde opschieten, maar het begrip was van beide zijden zoek. Er waren heftige scènes geweest tussen de twaalfjarige Dion en zijn stiefmoeder. Tenslotte kwam Dion bij zijn grootmoeder op ‘De Vier Winden’ wonen, maar aan die eerste tijd dacht zij liever niet meer terug. Het was vanaf het begin haar bedoeling geweest, dat Dion later het bestuur over zou nemen van de bezitting en de houtfabriek, zagerijen en alles wat erbij hoorde. Zijn vader had er nooit iets voor gevoeld en was zijn eigen weg gegaan. Ofschoon Dion er in het begin evenmin veel voor voelde, stemde hij toe, alleen om in de contramine met zijn vader te kunnen zijn. Hij leerde het bedrijf vanaf de grond kennen en begreep al gauw hoeveel conflicten er aan het woord ‘hout’ vast konden zitten. Het interesseerde hem toen wel, maar hij stond erop om rechten te studeren, zodat hij later voor alle voetangels en klemmen niet op anderen aangewezen was. Zijn grootmoeder had er niets op tegen. Het verdroot haar al jarenlang, dat het familiebezit onder vreemd beheer stond, maar het was onvermijdelijk geweest.

Tessa holde naar huis alsof ze door de levende inventaris van een circus achternagezeten werd. Haar moeder stond brood te snijden en keek verschrikt op, toen haar oudste kwam binnenstormen.

‘Kalm toch, Tessa! Je bent nu eenmaal laat. Die ene minuut maakt het niet goed. Waar is Peter?’

‘Peter?’ Tessa keek alsof ze nog nooit van Peter had gehoord. Toch had ze al meer dan een jaar de taak om het jongste broertje iedere dag naar de kleuterschool te

brengen en hem later weer te halen, heen en terug vier maal per dag.

‘Ooo...’ zuchtte Tessa, ze sloeg de hand voor de mond en toen met een jammerkreet: ‘Ik ben... ik ben Peter vergeten!’ Voor haar moeder commentaar kon leveren, had Tessa zich omgedraaid en vloog ze als een pijl uit de boog de trappen af en de straat op. Ze holde alsof haar leven ervan afhing. Arme kleine Peter... en dat kwam allemaal, omdat ze naar die mensen had staan kijken. Een kwartier te laat! Hijgend arriveerde ze voor de dreigend gesloten schoolpoort en ze trommelde er woest met beide vuisten op.

‘Doe open... ik moet Peter hebben!’ schreeuwde ze en onverwacht vloog de deur open.

De grote, dreigende gestalte van zuster Angela stond op de stoep. ‘Welja, je broertje vergeten en dan nog kabaal maken ook. Kom jij maar eens hier!’

Een arm schoot uit, tegen wil en dank werd de zich wild verwerende Tessa naar binnen gehesen en de deur ging achter haar in het slot. Voor ze wist, wat haar gebeurde, zat ze naast de luid brullende Peter in een klein stoeltje. De tranen in Tessa’s ogen waren gedroogd van louter verontwaardiging. Ze diepte een smoezelige zakdoek uit de zak van haar jasje, veegde daarmee Peters gezichtje af, snoot zijn niet onberispelijke neusje en zei, met een boze blik naar de zuster: ‘Huil maar niet, hoor Peter, we gaan direct naar huis.’

Resoluut kroop ze achter het tafeltje vandaan en liep naar de zuster toe. ‘Zuster, ik móét naar huis met Peter. Moeder zal anders zo ongerust zijn. Het is al erg genoeg, dat ik ’m vergeten was. Kunnen we gaan?’

Zuster Angela keek verbluft naar het vastberaden kindergezicht met de eerlijke ogen. Ze realiseerde zich

opeens, dat ze zich op een verkeerde manier had laten meeslepen door haar verontwaardiging. Tessa gaf haar fout immers toe en het was voor de eerste maal, dat ze Peter vergeten was. Het was ook weleens gebeurd, dat een moeder of een vader te laat arriveerde en die had ze toch ook niet in het stoeltje kunnen zetten voor straf.

‘Nou, ga dan maar,’ gaf ze toe. ‘Maar vergeet dan Peter nooit meer, hè?’

‘Nee, zuster, dank u, zuster!’ Het kwam er ademloos uit, in een vaart griste ze Peter achter het tafeltje weg, zijn hand in de hare geklemd en zuster Angela keek hoofdschuddend naar de vliegende start van broer en zus.

Ze verhief haar stem nog eens: ‘Tessa, doe wat kalmer. Zo hard kan Peter niet lopen!’

‘Hij kan nog wel harder, zuster,’ riep Tessa, maar eenmaal buiten deed ze het toch wat kalmer uit medelijden met Peter, die nog steeds luidkeels huilde.

‘Hol dan ook niet zo hard met dat arme kereltje,’ bestrafte een voorbijgangster, waarop Tessa zeer onbetamelijk reageerde, ze stak haar tong uit. ‘Die jeugd tegenwoordig!’ mompelde de dame, maar Tessa was intussen de hoek om gesteigerd.

‘Hou je stil, Peet, we moeten gauw thuis zijn,’ zei ze smekend. ‘Mamma weet niet, waar we blijven.’

Het ging Peter voorbij, hij was helemaal uit zijn gewone doen.

Tessa’s moeder stond aan de deur, ze zag met ergernis de manier waarop de oudste het broertje meesleepte.

‘Tessa, ben je dwaas geworden!’ Ze rammelde de higgende Tessa stevig door elkaar. ‘Wat bezielt jou vandaag?’

Als Tessa gedurfd had, zou ze opnieuw haar tong heb-

ben uitgestoken, maar haar ogen waren zo boordevol boze voornemens, dat haar moeder haar een duw gaf in de richting van de kamerdeur.

‘Brutale kleine kat,’ zei ze vinnig. ‘Ga maar liever eten. Je komt nog te laat op school ook.’

‘Ik heb niet eens wat gedaan,’ wrokte Tessa. ‘Ik heb niet eens wat gezegd, ik ben alleen hard gaan lopen, omdat ik bang was, dat u ongerust zou zijn. Peter is ook een echte brulaap.’

‘Je kwam te laat thuis en je vergat Peter. Je weet dat ik dat rondslechteren van jou niet hebben wil.’

‘Ik mag ook niks,’ bromde Tessa zacht, maar haar moeder verstond het toch.

‘Nee, je mag niks en je hebt nooit iets, ik weet het,’ haar stem klonk bitter. ‘Dat komt, kind, omdat je moeder het zo gemakkelijk heeft, hoor.’

Tessa at verder zwijgend haar droge boterham. Ze keek tersluiks naar het suikerpotje en zuchtte diep. Nee, dat ging niet, er zou wel weer geen geld zijn voor nieuwe suiker en het was pas woensdag! Tot haar tiende jaar had Tessa dergelijke overwegingen niet gekend. Haar vrolijke, goedlachse vader was haar ideaal geweest en ze had een heerlijk, onbezorgd leventje geleid. Al verdiende haar vader beslist geen schatten als kantoorbediende, armoe hadden ze toch niet gekend. Aan de dag, dat haar vader een dodelijk verkeersongeval had gekregen, dacht Tessa liever niet meer. Ze had zich zo overweldigd gevoeld door alle narigheid, maar ondanks dat, was ze zich er sterk van bewust geweest, dat ze de oudste was, op de kleintjes moest passen, nu moeder bijna niet naar hen keek. Buiten haar eigen grote verdriet, had ze zo’n groot medelijden met haar moeder, dat ze niet wist, wat ze doen moest om haar te helpen

en toch... in de maanden die volgden leek die band in plaats van hechter te worden, te verslappen. Tessa was tenslotte nog te jong om ten volle te kunnen begrijpen hoe intens haar moeder leed. Ze had mamma niet anders dan tevreden en vriendelijk gekend en van deze kribbige vrouw, die zo weinig verdragen kon, was ze in het begin bang, tot ze er brutaal tegen in werd om haar rechten te verdedigen. Ze wou immers graag helpen en ze vond het heel erg, dat mamma moest gaan werken, omdat ze er niet komen kon van het pensioentje van vader. Tessa begreep voor haar twaalf jaren een massa, alleen niet, waarom mamma tegen háár snauwde als er iets verkeerd ging. Natuurlijk ging er afschuwelijk veel verkeerd, vooral in het begin. Op de kleintjes passen, zoals ze dat altijd had gekund, was heel iets anders dan met de sleutel in je hand geklemd langs de kleuterklas rennen, meestal op een drafje met Peter naar huis gaan, waar de andere twee kinderen geduldig voor de deur wachtten. Het brood had mamma al klaargezet, het kopje melk schonk Tessa in, méér beslist niet, want een beker vol kon niet lijden. Om vier uur herhaalde hetzelfde spel zich. Om vijf uur kwam mamma thuis en moesten er nog boodschappen gedaan worden. Het ging allemaal verschrikkelijk haastje-repje en mamma, oververmoeid en gehaast kon dan niets meer verdragen van het rumoerige viertal. Ze eiste van Tessa, dat ze de orde bewaarde, wat lang niet altijd gelukte. Tessa was tenslotte zelf nog maar een kind en niet de volwassene waarvoor haar moeder haar gewoonlijk aanzag. Het meisje voelde haar onmacht tegenover de lasten die op haar schouders werden gelegd en als ze het helemaal niet meer aankon, dan werd ze brutaal.

‘Schiet je op, Tessa?’ Mevrouw Runne keek om de ka-

merdeur. ‘Help de kinderen nou eens. Ze zitten zo te knoeien. Kan je daar nou nog niet eens op letten?’

‘Ik kan niet alles!’ zuchtte Tessa en meteen hoorde ze in de keuken het driftige geschraap van de wasborstel weer.

‘Brr...’ zei Tessa en ze dacht opstandig: als ik groot ben, doe ik nooit zelf de was. Nee hoor, die akelige vieze was! Mamma moest een wasmachine hebben. Wie schrobt er nou nog met een ouwe borstel?

Op dat ogenblik barstte er een hevige gekrakeel los tussen Jenneke en haar broers.

‘Stil toch! Dadelijk komt mamma kijken!’ riep Tessa zenuwachtig, maar daar luisterde niemand naar.

‘Tessa, in vredesnaam!’ De deur werd opengegooid. ‘Kan je die kinderen nou geen ogenblik stilhouden?’

‘Ton heeft me geslagen,’ snikte Jenneke. ‘Omdat ik tegen Tessa heb gezegd, dat hij aan haar poppen heeft gezeten... en het is niet eens waar! Ik zei het zomaar!’

‘Waarom zég je het dan ook?’ stoof Tessa op. ‘Ze hebben met hun handen van mijn poppen af te blijven!’

‘Hou je brutale mond, Tessa... en dat gespeel met die poppen gaat me zo vervelen.’ Tessa’s moeder was moe en geprikkeld en als Tessa zo’n bui had, dan keek ze haar aan met ogen, donker van ontevredenheid.

‘U weet best, dat ik niet met poppen speel... tenminste niet zoals kleine kinderen doen.’ Tessa trok haar kopje melk zo wild naar zich toe, dat de inhoud alle kanten op spatte. ‘Ik maak ze zelf van lappen en dan bedenk ik verhalen... dat is héél wat anders en als ik dat nog niet eens mag... bah, ik vind alles even naar!’

Met een diepe snik stond ze van tafel op en holde de kamer uit. Haar moeder hoorde de roffel van vlugge voeten op de kale trap, waarna de buitendeur met

een dreunende slag in het slot vloog.

Mevrouw Runne keek naar de verschrikte kindergezichten. Nu zaten ze allemaal heel stil. Tessa's half opgegeten boterham lag daar als een stille aanklacht. Tessa had natuurlijk min of meer gelijk. Er werd weleens te veel van haar geëist en tenslotte was ze ook nog maar een kind, dat ontspanning nodig had, maar als je het ook altijd druk had... altijd moe was, dan ging je dat vergeten.

Tessa kwam niet terug, was waarschijnlijk naar school gehold. Er zat niets anders op, dan de kinderen zelf naar school te brengen. De kinderen aten zwijgend, met jachtige gebaren ruimde hun moeder de tafel af. Tessa's poppen... ze raapte er een van de grond op, een wonderlijk gedrocht.

'Dat is de heks,' meende Jenneke te moeten uitleggen. 'Dus jullie hebben er toch weer aangezetten? Je weet dat Tessa dat niet wil... ze vernielt jullie speelgoed ook niet!' Ze legde de pop op de bovenste plank in de kast.

'Ik wou er alleen maar mee spelen. Ze zijn zo leuk... véél leuker dan winkelpoppen,' verdedigde Jenneke zich. 'O, en mammié, u hoeft ons niet te brengen. Ik zal Peter wel brengen.'

'Als ik jullie overzet...' aarzelde mevrouw Runne, de ergernis over Tessa's onbesuisde aftocht begon veld te winnen. 'Nee... dat doe ik toch liever niet. Opschieten, jongens.'

Op dat ogenblik ging de kamerdeur open en Tessa stond in de kamer. 'Ik moet de kinderen immers naar school brengen,' zei ze.

'Dat is lief van je, Tessa,' zei mevrouw Runne dankbaar, waarop haar oudste haar niet-begrijpend aankeek.

'Welnee, dat is gewoon,' verbeterde ze. 'Dat móét ik

toch doen. U hebt er geen tijd voor.'

Gedwee liepen de kleintjes met haar mee. Mevrouw Runne keek hen na, de drie jongsten zwaaiden uitbundig, maar Tessa keek niet om. Met pittige pasjes stevende ze de straat uit. De juffrouw was nog steeds boos, dacht haar moeder half vermaakt, half geërgerd. Ze was alleen teruggekomen uit plichtsgevoel. Nadat Tessa de kinderen naar school had gebracht, slenterde ze de straat uit. Even kijken op de grote klok! Zo vroeg nog? Eigenlijk had ze zin om nog even langs de boulevard te hollen, dat deed ze wel meer. Dan voelde ze zich heerlijk vrij en hoe harder het waaide, hoe leuker ze het vond. Aan vriendinnen had ze dan helemaal geen behoefte, ze amuseerde zich gewoonlijk best als ze alleen was. Dan bedacht ze verhalen voor haar poppen en dan vroeg ze zich af, of ze weer eens bij juffrouw Vletter op bezoek kon gaan. Juffrouw Vletter had een kleine winkel in een smalle, doodlopende straat, maar de mensen wisten haar toch wel te vinden. Allerlei leuke, ouwe rommel had ze, zoals Tessa het oneerbiedig beschouwde. Het woord 'antiek' zei haar niets en bovendien was het in juffrouw Vletters domein een wonderlijk allegaartje, een massa rommel, met wat mooie dingen en een enkel kostbaar stukje.

Tessa deed weleens boodschappen voor juffrouw Vletter en het was haar grootste beloning om ongestoord rond te mogen dwalen en al die wonderlijke dingen in haar handen te nemen. Tessa liep zorgvuldig het gedeelte van de boulevard, waar ze haar onaangename ervaring had opgedaan, met afgewend hoofd voorbij. Zo, dat was gelukt en om vier uur ging ze weer, dacht ze triomfantelijk. Het was mamma's 'vroegge avond' en dan nam ze zelf de kinderen mee naar huis. Tessa voelde

zich vrij en gelukkig. Wat konden haar die mensen op het terras schelen? Ze begon opnieuw te hollen om op tijd de school te bereiken.

De onderwijzeres, die voor het raam stond, zag haar komen. Tessa deed haar soms denken aan een meeuw, glijdend, zwenkend en draaiend, altijd zo dicht mogelijk bij de zee...

‘Waar is Tessa?’ had ze op een middag gevraagd, toen de bel al was gegaan.

‘Tessa? O, Tessa zal wel weer een zeetje zijn gaan pikken,’ had een van de jongens geroepen. ‘Die zwerft altijd aan het strand.’

Het bleek waar te zijn geweest, want een paar minuten later arriveerde Tessa met rode wangen en verwarde haren. Alle ogen waren op haar gericht, dus keek ze bij voorbaat al verdedigend.

‘Ga maar op je plaats zitten,’ had de onderwijzeres ongewoon lankmoedig gezegd. ‘En denk voortaan om je tijd.’ Dat deed Tessa dan ook en voortaan kamde ze vlak voor school met haastige halen haar verwaaide haren in het gelid. Ze hoefden haar immers niet iedere middag te betrappen op draafpartijen langs de boulevard.

Het meisje kon goed leren, maar af en toe had ze afwezige buien, dan kon het haar niet schelen of ze straf kreeg. Toch hield juffrouw De Stael van haar, van haar vrolijke verhalen en haar levendige fantasie. Van de poppen wist ze niets, dat was Tessa’s zorgvuldig gekoesterd geheim. In ieder geval geen gewoon kind, oordeelde juffrouw De Stael.

Intussen had Tessa vandaag, wat leren en aandacht voor de les betreft, beslist niet haar beste dag.

‘Tessa!’ De stem van juffrouw De Stael werd krachti-

ger. ‘Ik heb je al drie keer iets gevraagd.’

Tessa’s ogen, die intens naar het stukje blauwe lucht hadden gestaard, dat omlijst werd door het venster, keken rustig naar de onderwijzeres.

‘Ik heb het niet gehoord, juffrouw.’ Ze zei het zo rustig, alsof het de gewoonste zaak ter wereld was.

‘Tessa, waar zitten toch je gedachten!’ Tessa haalde de schouders op. Ze vond het toch wel een beetje vreemd om te zeggen, dat het linkse witte wolkje een paar ogenblikken een gezicht had gevormd, een lief gezicht, net als de dame aan het strand. Wat zouden ze lachen! En toch was het zo geweest, tot de wind het portret uitwiste. Hoewel ze na de terechtwijzing beter probeerde op te letten, bleef ze de hele middag onrustig. Wat duurde het toch soms lang voor het vier uur was! Afschuwelijk om stil te moeten zitten en die geschiedenisles was zo taai! Als het nu nog plant- en dierkunde was geweest. Tessa gaapte zo intens, dat de tranen haar in de ogen schoten. Juffrouw De Stael zag het wel, maar zei niets meer. Het was zo’n prachtige, zonnige middag en Tessa maakte de indruk van een gevangen vogeltje. Waarom juist Tessa?

Het stukje blauwe lucht vertoonde een ogenblik een rustig voortvliegende machine.

‘Ik wou, dat ik daarin zat,’ fluisterde Tessa’s buurvrouw met een smachtende blik en een diepe zucht.

‘Ik niet, ik wil nooit in een vliegmachine,’ fluisterde Tessa terug. ‘Bah! Zó naar... ik heb vorig jaar een straaljager in zee zien storten.’

Ze maakte zich kwaad om het minachtend gebaar van een spichtige elleboog, ze zei met verheffing van stem. ‘Heus waar, maar toen was jij hier nog niet op school, dus weet jij er niks van. Vraag het dan aan de

anderen als je mij niet gelooft. Het was verschrikkelijk en de piloot is verdronken.’

‘Gut kind, schreeuw niet zo!’ bitste de buurvrouw.

Ze waren allebei vergeten dat ze in de klas zaten. Om hen heen werd gelachen. Juffrouw De Stael legde haar boek neer en vroeg beminnelijk. ‘Als de dames klaar zijn met hun conversatie, waarschuwen ze me wel even? Dan kunnen we met de les doorgaan.’

‘Oh, gut!’ fluisterde Anneke, dat simpele woord vertolkte haar schrik en ze kroop in elkaar.

Tessa keek even verwonderd, toen kwam er, als teken dat de lachbui in aantocht was, een verraderlijk kuiltje in haar wang en opeens schaterde ze het uit. Het schalde zo hel en zo vrolijk door het lokaal, dat het aanstekelijk werkte.

Juffrouw De Stael overzag de schare en wist, dat het geen zin had om boos te worden. Ze waren ongedurig op deze lentemiddag en het leek wel alsof Tessa, zonder het te willen, die stemming had meegebracht van haar draafpartij langs de zee. Het waren hoogstens nog tien minuten, die het woelige stel scheidde van de begeerde vrijheid en ze wist te goed, dat ze opstandelingen zou kweken, als ze nu nog straffen uit ging delen. Ze koos dus de wijste partij en lachte mee.

‘Het was zo gek, hè!’ zei Tessa, ze keek juffrouw De Stael trouwhartig aan. ‘Ik wou heus wel opletten, maar het kwam door dat vliegtuig. Anneke geloofde niet, dat ik vorig jaar die straaljager in zee heb zien vallen.’

‘En nou durft Tessa nooit in een vliegmachine,’ viel Anneke wraakgierig in. ‘Wat een flauwerd! Ik zou best durven, hoor.’

‘Om zo uit de lucht te komen vallen!’ Tessa huiverde, haar ogen werden donker bij de herinnering aan dat

verschrikkelijke feit. Dagenlang had het haar achtervolgd. Ze had ervan gedroomd en erover getobd.

‘Denk er maar niet meer aan, Tes,’ zei de onderwijzeres vriendelijk. ‘Op straat gebeuren evengoed ongelukken.’

‘Ja, maar dat is toch anders,’ hield Tessa vol. ‘Nee hoor, laten ze me maar flauw en bang vinden. Ik blijf liever op de grond.’

Toen praatten ze allemaal door elkaar. Het liet Tessa vrij koud, wie er voor of tegen haar mening waren. Ze zat al met één been buiten de bank startklaar. Wat zeurden ze toch allemaal! Dadelijk zou de bel gaan... heerlijk! Toen het verlossend geluid kwam, stond ze meteen naast haar bank. Nu werd het zelfs juffrouw De Stael, die lang geduldig bleef, te bar.

‘Tessa, rustig toch! Je lijkt wel een op hol geslagen veulen!’ riep ze. ‘Kom jij eens terug.’

Ze zag in Tessa’s ogen de angst gloeien. Schoolblijven... o, alsjeblieft... dat niet! Juffrouw De Stael legde haar hand goedig op de tengere schouder van haar woelige leerling. De andere kinderen waren het lokaal al uit.

‘Wandel prettig, Tessa, en geniet maar van je vrijheid. Doe het een beetje kalmer dan vanmiddag. Je holt altijd zo rond.’

‘O, dat is juist zo fijn!’ Tessa’s ogen lachten nu en ze was een beetje nieuwsgierig, hoe Juffrouw De Stael wist, dat ze tussen de middag aan het strand was geweest. Toch vroeg ze niets, want dan duurde het nog langer en ze wilde zo dolgraag weg. Haar voeten trappelden van ongeduld.

‘Dag Tessa, tot morgen!’ Juffrouw De Stael liet haar los en als een pijl uit de boog verdween Tessa uit de klas. In een tempo dat, voor haar doen althans, gema-

tigd was, verdween ze in de richting van de boulevard. Daar stond ze aarzelend stil en bekeek haar nette beige schoenen. Ze wou zo dolgraag vlak langs de zee lopen, maar als haar schoenen nat werden, dan zwaaide er thuis wat. Ze gleed neer op een bank en begon haar schoenen uit te trekken. De korte sokjes volgden en werden secuur in de tenen van de schoentjes gestopt.

‘Maar kindje, dat mag je toch niet doen. Daar is het veel te koud voor!’ zei een zachte, vermanende stem, waarop Tessa verwonderd omkeek.

‘O, bent u het!’ fluisterde ze, de oude dame van het terras herkenkend. Mevrouw Van Neerritter aarzelde even, oordeelde dan, dat het nog niet te fris was om even op de bank te rusten en ging naast Tessa zitten.

Even voelde Tessa zich verlegen, ze klemde haar schoenen stevig tegen zich aan en schommelde verwoed met haar blote voeten. ‘Ik vind het niet koud,’ opende ze de conversatie. ‘Ik loop zo dikwijls vlak langs de zee en speel dan zo heerlijk het spelletje ‘pak-me-dan’ met de golven.’

‘Mag je dat?’ vroeg de oude dame en Tessa schommelde heftiger, een nadenkend fronsje tussen de fijne wenkbrauwboogjes.

Mevrouw Van Neerritter zag het en amuseerde zich. Ze koos de wijste partij en liet het onderwerp rusten. Heel behoedzaam zag ze kans om het kleine ding aan het praten te krijgen en onwillekeurig trok ze vergelijkingen tussen Francis’ leven en het leven van dit meisje.

‘Je moeder heeft een reuze hulp aan je, hè?’ vroeg ze geïnteresseerd.

‘Ik moet wel,’ was Tessa’s nuchtere repliek. ‘Ik wou dat ik heel rijk was.’

‘Waarom wilde je dat?’ Mevrouw Van Neerritter keek

glimlachend naar het ernstige kleine gezicht.

Tessa zat daar, met een half aangetrokken sokje aan haar tenen en dacht ernstig na.

‘Als ik groot ben, wil ik niet arm zijn,’ ging ze moeizaam verder. ‘Het lijkt me zo leuk om op een terrasje te kunnen zitten en ijs te eten en dan ook te kijken alsof ik er eigenlijk niks aan vind.’

Mevrouw Van Neerritter drong een opkomende lachbui terug en knikte met gepaste ernst.

‘Ik ga heel veel verdienen, dan help ik natuurlijk eerst mamma en de kinderen en dan...’ Ze zweeg even. ‘Nou, dan ga ik reizen op een schip en in een trein en op een kameel... niet in een vliegtuig.’

‘Zo? Dat zijn grote plannen voor een klein meisje,’ zei haar toehoorder. ‘Waarmee wil je zo gauw rijk worden, kleintje?’

Tessa bukte zich om haar schoenen aan te trekken en probeerde haar kleur te verbergen. Ze durfde niet te praten over haar poppen en ze wist ook helemaal niet of je wel rijk kon worden met het vertonen van de poppenkast. Opeens schoot haar een gesprek te binnen, afgeluisterd nog wel! Wat had de buurvrouw ook weer tegen mamma gezegd over Toosje Gelkens, die verderop in de straat had gewoond?

‘Ze heeft maar geboft, die Toos, voor zo’n gewoon meisje. Heb je de trouwstoet gezien? Die man van haar is schatrijk, zeggen ze.’

Op dat ogenblik had Tessa’s moeder gezien, dat haar dochtertje zo intens meeluisterde, dat haar mond ervan openstond. Ze zweeg met een veelbetekenende blik naar het kind, maar de buurvrouw begon te lachen, ze was niet zo fijnbesnaard.

‘Zie jij later ook maar, dat je het zo goed treft, het zal

jou wel lukken met je lieve snoetje.’

Tessa’s moeder was woedend geworden en had Tessa naar binnen geduwd. De buurvrouw keek mevrouw Runne wekenlang niet aan, maar Tessa had nog lang over die geheimzinnige woorden nagedacht, ofschoon ze wel zo wijs was om er niet over te praten. Tessa keek eens peinzend naar de dame naast haar. Ze kon het eigenlijk niet goed begrijpen, dat zij daar nu opeens samen zaten te praten.

‘Ja,’ besloot ze, ‘ik zou wel rijk willen zijn. Ik zou een heleboel prettige dingen gaan doen, geloof dat maar.’

Geen van beiden hadden ze Dion aan horen komen, hij schoof op de bank naast Tessa.

‘Wel, wel,’ zei hij en hij lachte, maar in Tessa’s oren klonk noch zijn lach, noch zijn stem aangenaam. ‘Je weet al vroeg wat je wilt, hè?’

Tessa schommelde verwoed met haar benen, ze keek de jongeman aan met boze, onbevreesde ogen. Ze hield niet van zijn gezicht, dacht ze wrokkend.

‘Nou, zeg eens wat of ben je altijd zo bescheiden?’ plaagde Dion.

‘Dion,’ waarschuwde zijn grootmoeder, die zijn cynische houding maar al te goed kende. ‘Schei eruit en plaag geen kleine meisjes. Ze zijn geen partij voor jouw scherpe tong.’

‘Dat weet ik nog niet, oma.’ Dion keek met gefronste wenkbrauwen naar het kleine ding tussen hen in. ‘Je mag wel zeggen, wat je denkt, Tessa.’

‘Ja?’ Tessa aarzelde even, streed met haar goede opvoeding. ‘Het is niet altijd beleefd om te zeggen wat je denkt.’

‘Ik vraag er toch om?’ Dion begon hardop te lachen. Tessa boog zich voorover, rukte haar sokje en schoen

letterlijk aan haar voet, toen sprong ze overeind en haar ogen glinsterden. ‘Als je het dan weten wilt... ik vind mevrouw lief, maar jou vind ik een... een... echte naarling met boze ogen... en lachen doe je niet eens écht... je wilt me treiteren... en het kan me geen cent schelen, dat je twee hoofden groter bent dan ik, pff.’ Het laatste geluidje drukte een wereld van minachting uit, toen draaide Tessa zich om en rende weg. Ze had diepe spijt, omdat haar vlugge tong er weer eens met haar vandoor was gegaan. Ze had de dame zo lief gevonden en ze had zich echt rijk gevoeld, toen ze samen in de zon hadden zitten babbelen, maar alles was verkeerd gegaan, toen die nare jongen gekomen was... of jongen, nee hij was al bijna volwassen. Ze had zich natuurlijk schandelijk brutaal aangesteld, maar hij had erom gevraagd. Ze vond het alleen zo ontzettend jammer, dat ze die lieve dame nu ook niet meer zou zien. Zo veel dingen waarvan je je veel voorstelde... gingen verkeerd. Er kwam eenvoudigweg niets van. Zo ging het ook dikwijls als moeder je een nieuwe jurk of schoenen of een leuke muts beloofde, zo echt van die dingen die iedereen had op school omdat het mode was, maar tegen de tijd, dat zij het kreeg was de pret er meestal alweer af. Soms beloofde moeder het: ‘Deze week houd ik misschien wat over, Tessa, en dan kunnen we zo’n vest voor je kopen,’ maar aan het eind van de week was er dan natuurlijk iets wat dringend nodig was. Een van de kleintjes had kapotte schoenen of er kwam iemand met een onverwachte rekening. Het ging natuurlijk niet altijd om een vest, maar het resultaat was altijd eender, dacht Tessa somber, of ze nu een vest, een paar wanten of een paar schoenen nodig had. Trouwens, de kleintjes waren ook niet te benijden, die moesten de vermaakte spullen dra-

gen tot het niet meer ging. Jenneke had eens een keer de stof van een nieuwe mantel, die de oudste zus zou krijgen aan de achterkant bekeken en gevraagd, of mamma niet iets kon nemen wat mooier was aan de binnenkant, want die binnenkant moest zij immers later dragen.

Tessa wist eigenlijk niet waarom haar dit nu in de gedachten schoot, want eigenlijk vond ze het niet zo'n prettige herinnering. De winkeljuffrouw had op haar lip gebeten, mamma had een kleur gekregen en zijzelf had het nog erger gemaakt, door Jenneke door elkaar te rammelen en te zeggen, dat ze niet zulke gekke dingen moest zeggen. Waarop Jenneke luid brullend in de drukke winkel haar stem had verheven: 'En het is helemaal niet gek! Het is waar en jij mag mij helemaal niet slaan... mammiééééé!'

Het laatste woord was geen vraag om hulp, maar een dringende, krijsende eis om rechtvaardige bijstand.

Moeder had er niets anders op geweten, dan het ruimoerige troepje haastig voor zich uit naar buiten te drijven. De stof was die middag niet gekocht. Tessa ging langzamer lopen, ze aarzelde even en veranderde van richting. Ze kon nog best even aangaan bij juffrouw Vletter. Misschien had ze leuke nieuwe dingen gekregen... nou ja, niéuw... het was wel altijd oud, maar er waren zulke grappige voorwerpen bij.

Zoals altijd begroette juffrouw Vletter haar vriendinnetje met een blij gezicht. Ze woonde maar alleen en ze vond Tessa's verhalen en haar intelligente vragen over alles wat ze in de winkel zag, prettig. De ouderwetse bel klingelde luid, toen Tessa de deur opende en voor haar hoorde dat geluid bij het sprookjesland. Veel plichtplegingen maakte ze overigens nooit.

‘Dáág, hier ben ik weer eens!’

Haar hoge stem zong de woorden en ze knikte de oude vrouw eens gemoedelijk toe.

‘Je ziet er verwaaid uit.’ Juffrouw Vletter begon te lachen. ‘Ben je naar het strand geweest?’

‘Ja, en bijna had ik pootje gebaad, maar de oude dame kwam naast me op de bank zitten.’

‘Welke oude dame?’ vroeg juffrouw Vletter. ‘Je knoopt toch zomaar geen kennismakingen aan op straat? Dat zou je moeder niet goedvinden als ze het wist.’

‘Ze weet het immers niet,’ zei Tessa gemoedelijk en ze schommelde wild met haar benen. ‘Die dame is niet zomaar “iemand”, hoor... ze is... ze is echt lief en toch erg deftig.’

Juffrouw Vletter breide rustig voort en intussen vertelde Tessa het verhaal.

‘Heb je dat werkelijk allemaal gezegd?’ Juffrouw Vletter schudde ontzet haar hoofd. ‘Zoiets kan je toch niet doen.’

‘Ik heb het nou eenmaal gedaan,’ constateerde Tessa ongeduldig, ze stond van haar stoel op en ging de mooie dingen bekijken. ‘Dat klokje en die doosjes... en o, die ivoren beeldjes... die had u vorige week nog niet.’ Tessa lag er bijna met haar neus op, haar ogen straalden eerlijke blijdschap uit om de zuivere schoonheid van de fijne kunstvoorwerpen. ‘Kijk eens, dit Chinese popje heeft net zo’n gezicht als Chi-Yun, een van mijn poppen.’

‘Dit is een Mandarijn... de jouwe ook?’ vroeg juffrouw Vletter.

‘Je kunt hem toch niet éten!’ kwam Tessa’s stem verontwaardigd. ‘Een Mandarijn is een klein sinaasappeltje met pitten... verschrikkelijk veel pitten!’

‘Een Mandarijn is een Chinese hoge ambtenaar,’ onderwees juffrouw Vletter.

Tessa proestte het uit. ‘Als ik voortaan een mandarijntje eet, moet ik natuurlijk altijd aan een Chineesje denken... maar mooi is-ie! Als ik groot ben, wil ik allemaal mooie dingen kopen... en, o... wat prachtig!’

Tessa’s ogen gleden naar een lap stof, bruine zij met een wonderlijke gouden gloed. Ze kreeg weleens mooie lapjes van haar oude vriendin, om gewaden voor haar poppen te maken, maar hiervan zou ze natuurlijk geen rafeltje krijgen, dat snapte ze best.

Juffrouw Vletter keek naar de lap, het ding was bij de nieuwe aankoop inbegrepen geweest. Ze had niets aan de lap, ze gunde het ding best aan Tessa.

‘Het is zonde om de lap te verknippen voor poppenkieren,’ zei ze. ‘Het is beslist genoeg voor een jurk voor jou, maar bruin... het is een doodse kleur en zeker voor een kind.’ Tessa zag vuurrood van opwinding en haar ogen straalden. Zoiets ongelooflijk heerlijk! Het kon niet waar zijn!

‘Je mag ’m hebben, hoor kind,’ zei de oude vrouw goedig en ze keek verwonderd toe hoe volwassen het gebaar was, waarmee Tessa de stof drapeerde en voorhield. Ze bekeek zich in de spiegel. Het was ongelooflijk, maar het bruin met de gouden gloed stond Tessa, het maakte iets bijzonders van haar. Juffrouw Vletter wikkelde de stof in een stuk papier en opeens voelde ze twee armen onstuimig om haar hals.

‘O... dank u... dank u... duizendmaal! Ik heb nog nooit zoiets prachtigs gehad!’

‘Het is goed, hoor Tessa.’ Juffrouw Vletter aarzelde even, ze had willen zeggen: ‘En als je moeder die jurk niet maken wil, kom dan maar bij mij.’

Uit pedagogische overwegingen deed ze het niet. Het zou misschien wel meevallen. Mevrouw Runne hield van haar kinderen, al was ze meestal zorgelijk en gehaast.

Tessa rende naar huis, de pas verworven schat in haar armen geklemd. Ze begon al op de trap om haar moeder te roepen en mevrouw Runne kwam verschrikt uit de keuken schieten.

‘Wat is er, kind? Je laat me schrikken!’

‘O, mamma, kijk toch eens... wat prachtig!’ Met nerveuze vingers plukte Tessa het grauwe papier open. ‘Die heb ik van juffrouw Vletter gehad!’

Mevrouw Runne keek even naar de lap. ‘Wel aardig, ja. We zullen er een stel mooie kussenovertrekken van maken, dan zie je de kale plekken van het divankleed niet zo.’

‘Kussenovertrekken?’ Er klonk afgrijzen in Tessa’s stem. ‘Nee, ik wil er een jurk van hebben... daar heb ik ’m voor gekregen.’

Mevrouw Runne keek even naar Tessa’s gezichtje, ze had weer een weerbarstige bui, de jongedame.

‘Doe niet zo onzinnig, Tessa,’ zei ze kortaf. ‘Het is veel te ouwelijk voor je... ik zou er niet eens een jurk van willen.’

‘Omdat u oud bent... tenminste bijna,’ zei Tessa meedogenloos. ‘Maar mij staat het prachtig... heus waar!’ Tessa’s moeder voelde zich moe en bovendien stak Tessa’s onverbloemde mening haar toch. Als je zo’n leven had als het hare bleef er weinig tijd over voor mooie dingen, waardoor je er jong uit bleef zien. Ze had er trouwens geen geld voor. Bovendien vond ze Tessa tegenwoordig een enerverend kind, altijd vol bijzondere plannen, ieder vrij ogenblik langs de zee zwervend en

als ze eenmaal thuis was, kon je haar bezig vinden met die monsterlijke poppen, waarnaar de kleintjes bijna niet mochten kijken en helemaal niet aan mochten komen. ‘Tessa, het gebeurt niet,’ zei ze kortaf. ‘Het is trouwens stof waarvan je geen schooljurk kunt maken en ook geen zondagse jurk... het is iets voor een feest.’

‘Nou, waarom mag ik dan geen feestjurk hebben!’ snikte Tessa. ‘Dan kan ik er af en toe eens naar kijken en misschien komt er weleens een feest... toe nou, mam-mie!’

Misschien had Tessa’s smeekbede de overwinning bevochten, wanneer op dat ogenblik geen vet uit de braadpan op mevrouw Runnes hand was gespat. Het was niet zo erg, maar het deed even pijn en het beïnvloedde haar stemming.

‘Dat is door jouw gezeur,’ merkte ze bits op. ‘Schei er over uit. Het gebeurt niet.’

‘En dan krijgt u hem ook niet voor uw kussens! Ik heb de lap gekregen en ik wil ’m hebben!’ Tessa veranderde in een kleine furie. ‘Dan breng ik ’m terug naar juffrouw Vletter.’ In een flits had ze de lap naar zich toegetrokken en met een lenige beweging dook ze onder haar moeders hand door. Haar voeten rikketikten de kale houten trap af en met een bons vloog de buitendeur in het slot.

Ze rende langs de straat en met dezelfde onstuimige vaart kwam ze bij juffrouw Vletter binnenstuiven.

‘Ik mag ’m niet hebben. Moeder wil er kussenovertrekken van maken!’ Ze gooide de lap op de tafel neer.

Juffrouw Vletter trok het opgewonden kind naast zich op de ouderwetse sofa.

‘Dat kan ik me best voorstellen, kind. Bruin is ook te ouwelijk voor je en waarom kan je dan nou niet ter

wille van je moeder over die teleurstelling heen stappen? Waarom gun je haar het plezier van die nieuwe overtrekken dan niet?’

‘Omdat ik er een jurk van wil hebben,’ hield Tessa koppig vol.

‘Goed, maar een mens moet ook weleens afstand kunnen doen voor een ander,’ hield juffrouw Vletter vol. ‘Juist als het je moeite kost en vooral als die ander je moeder is, die het heus niet zo gemakkelijk heeft. Ik weet het wel, Tessa, je bent nog zo jong, maar later zul je pas gaan begrijpen, hoe moeilijk het leven van je moeder is, nu ze alleen voor vier kinderen moet zorgen... zonder geld.’ Ze zuchtte even om de koppige trek op het aardige kindergezicht en ze wachtte op een antwoord, dat niet kwam. Aarzelend ging ze verder. ‘Weet je, Tessa, dat is het ook, waardoor je moeder... anders is dan vroeger. Ze heeft zorgen, ze is moe en prikkelbaar en jij begrijpt dat niet, je steigert direct. Ik geef toe, je bent nog maar een kind, maar toch... als je eens probeerde om je moeder te begrijpen, als je eens probeerde om de dingen die je voor haar doet op een prettige manier te doen? Ik denk dat je moeder dan ook weer moeite zal doen om jou te begrijpen. Het kan werkelijk, Tessa, want vroeger was het immers wél goed tussen jullie. Een beetje geduld, Tessa... met geduld krijg je de meest onmogelijke dingen klaar.’

Tessa’s gezichtje had de weerspannige trek verloren. Even zat ze heel stil, maar ze dacht niet lang na. Tessa nam haar besluiten even snel als ze nadacht. Impulsief, goedgehartig, zo was Tessa, bovendien buitengewoon intelligent, maar helaas ook driftig. ‘Mag ik die lap toch maar houden?’ vroeg ze deemoedig.

Juffrouw Vletter knikte zonder te vragen wat ze er-

mee ging doen, maar ze nam van een fluwelen tablet een fijnbewerkte zilveren armband, antiek en vrij kostbaar. Ze wist dat Tessa de armband bewonderde, het sieraad telkens weer door haar handen liet glijden en bijna iedere keer als ze binnenkwam even tersluiks keek of 'het' er nog was.

'Nee...' fluisterde Tessa. 'O... née... daarom vond ik 'm niet mooi... ik vond 'm echt alleen zomaar mooi!'

Juffrouw Vletter sloot de band om haar arm. 'Nee, liefje, ik begrijp het wel. Je hebt die band nooit bewonderd in de hoop 'm te krijgen, alleen maar omdat je 'm mooi vond. Ik geef je die armband, omdat ik 'm jou zo graag gun en... Tessa, als je voortaan weer eens driftig uit wilt vallen, kijk dan maar eens naar je armband.'

Tessa draaide de band om en om, toen sloeg ze onstuimig haar armen om de hals van de oude vrouw. 'Dank u héél erg, ik zal 'm altijd zuinig bewaren en ik vind u lief... maar heus niet alleen om die armband... Daag!'

Zo vlug als ze gekomen was verdween ze weer, in glijvlucht de bruine lap van de tafel grissend.

Impulsief als ze was, dacht Tessa er niet over, dat haar moeder weleens boos kon zijn om haar driftige aftocht. Gelukkig viel het mee, want zelfs de beste voornemens hebben een beetje aanmoediging nodig om tot bloei te komen.

Tessa's moeder had met de kleintjes gegeten en was bezig om ze naar bed te brengen. Tessa's eten was zorgvuldig warm gehouden en ze at haastig en zwijgend, zodat ze klaar was toen haar moeder binnenkwam. Mevrouw Runne ging aan de tafel zitten, ze streek zacht over de bruine lap.

'Hou 'm maar eens voor, Tessa, dan kunnen we kijken

hoe het je staat,' zei ze met een zucht.

Het kind gleeed van haar stoel en ging bij haar moeder staan. Haar stem was ongewoon zacht, toen ze zei: 'Mamma, neemt u de lap toch maar liever. U hebt wel gelijk. Bruin is geen kleur voor mij. Ik begreep het eerst niet zo, maar juffrouw Vletter zegt... ze zei... o, het doet er niet toe, maar ik weet nou wel, dat ik soms een echte draak ben... ssttt... niet meer over praten, mammie! Het gaat nou echt anders worden... daardoor!' Ze bewoog haar arm om de zilveren band te laten bewonderen. 'Dit is mijn toverband. Als ik daarnaar kijk weet ik, dat ik niet uit moet vallen als er iets gebeurt waaraan ik 'n hekel heb.'

Mevrouw Runne draaide met voorzichtige vingers de band rond de smalle meisjespols, het was een liefkozend gebaar. Ze had al zo lang gevoeld, dat Tessa en zij op de verkeerde weg waren geraakt. Moe en prikkelbaar als ze gewoonlijk was, zag ze geen kans om de driftige Tessa te regeren met overleg en zachtheid. Misschien was het beschamend voor haar, dat een vreemde de brug had moeten slaan tussen moeder en dochter, maar daar stond tegenover, dat een vreemde de situatie ook zuiverder zag.

'Die band is mooi, Tes,' zei ze met een warme klank in haar stem en opeens was er weer vanzelfsprekend, wat het kind zo lang had gemist. De arm van haar moeder gleeed om haar heen in een koesterend gebaar. Mijn grote meid, je bent toch ook nog maar een kind, dat naar een beetje liefde en aandacht hunkert, dacht mevrouw Runne. Waarom ben ik niet de verstandigste geweest. Ik heb te veel van haar geëist of misschien niet te veel, maar op de verkeerde manier.

Het bleef lang stil, tot mevrouw Runne vroeg. 'Zullen

we toch proberen om de jurk te maken, Tessa?’

‘Nee, mammié, écht niet!’ Tessa’s onhandige zoen kwam op haar moeders neus terecht. ‘Ik méén het. Zullen we ze samen gaan knippen?’

‘Je bedoelt de kussenvertrekken?’ Mevrouw Runne lachte voor het eerst sinds lange tijd vrolijk. ‘Dat zullen we dan maar doen voor we erover aan het kibbelen gaan wie er nu gelijk krijgt.’

‘Hé ja, gezellig samen,’ zei Tessa en ze bedong meteen. ‘Dan mag ik lekker laat opblijven, hè?’

‘En je huiswerk?’ vroeg mevrouw Runne aarzelend.

‘Ik heb geen schriftelijk, alleen maar een beetje geschiedenis en daar ben ik goed in.’ Ze wuifde de lessen met een luchtig gebaar weg. ‘Kijk ik morgenochtend wel even na, dan zit het erin.’

‘Vluchtig en het waait er zo weer uit,’ voltooide haar moeder hoofdschuddend.

‘Welnee, mam, ik heb een ijzeren geheugen,’ troostte Tessa. ‘Wat ik leer zit er voorgoed in geheid, hoor. Toe nou, laten we samen een gezellige avond hebben.’

Mevrouw Runne bezweek voor de smekende blik in twee diepblauwe kijkers.

‘Nou, vooruit dan maar,’ gaf ze toe.

Tessa maakte een lichtsprong en begon meteen voorbereidingen te maken. Ze spreidde de lap op tafel uit en haalde de naaidoos tevoorschijn. Samen bogen ze zich over de stof en eenmaal bezig, pakte Tessa de zaak aan met zo veel enthousiasme, dat het inspirerend werkte. Ze was handig en ontdekte dikwijls eerder dan haar moeder hoe de overtrekken het voordeligst geknipt konden worden.

‘Vier kussens en nog een lapje over voor een koningsgewaad... voor mijn pop Koning Perelaar!’ Tessa

zwaaide triomfantelijk met het overschot van de lap.

‘Waarom heet die koning Perelaar!’ Er trilde een lach om mevrouw Runnes mond. ‘Is dat erg koninklijk?’

‘N-nee,’ aarzelde Tessa, toen schoot ze in de lach, het was een helder parelend geluid. ‘Ik wist niet hoe ik ’m noemen moest, maar zijn neus lijkt op een kleine peer en de naam past wel bij ’m. Het is een echte vrolijke koning. Zal ik ’m eens laten optreden, in z’n oude jasje dan maar?’

Tessa klom op een stoel en haalde haar dierbare poppen tevoorschijn, waarmee ze achter de tafel dook. ‘Kijk, mam, nou is de tafel het toneel en je moet maar net doen alsof je mij helemaal niet ziet.’

‘Dat is best, hoor.’ Mevrouw Runne leunde achterover in haar stoel en bekeek Koning Perelaar, die met jolige huppelpassen het toneel betrad, links en rechts keek, met de hand boven de ogen en dus kennelijk in de verte schouwde. ‘Waar is mijn schone Hadelinde?’ joelde hij opgewekt. Voor iemand hierop antwoord kon geven, klonk een benauwde proestlach.

Achter Koning Perelaar dook een bruinrood krullenhoofd boven de tafel uit. ‘Lach je, mam?’ vroeg Tessa verbolgen. ‘Maar er is nou toch nog niets te lachen. Het wordt heus erg ontroerend.’

‘O...’ Mevrouw Runne beet op haar lip, toen gierde ze het uit. ‘Tessa, ik kan er niets aan doen! Hoe kom je aan die naam... Hadelinde.’

‘Zelf verzonnen.’ Tessa zei het een beetje nors, ze aarzelde tussen lachen en boos worden, tot het opeens tot haar doordrong hoe echt vrolijk haar moeder lachte. Ze dook onder de tafel en fantaseerde lustig verder. Het deerde haar niet meer, dat haar moeder bij de roerende liefdesgeschiedenis snikte van het lachen in plaats van

aangedaan een paar tranen weg te pinken. Ze veranderde het drama in een klucht en gaf eerlijk toe, dat het ook beter paste bij Koning Perelaars lustige uiterlijk. Intelligent als ze was, zorgde Tessa er wel voor, dat ze niet overdreef. Hadelinde liet zich veroveren door de jolige Perelaar, zonder te vermoeden dat hij koning was. Aan het eind zijgt Hadelinde onder de benauwde kreet: ‘O... m’n lieve Pere... Pere... Perelaar!’ in ’s konings onwillige armen, waarop hij met een paar forse klappen op de tedere schouder van zijn uitverkorene waarschuwt. ‘Vooruit, Hazelen, doe niet zo raar!’

Het denkbeeldige doek viel, het gelukkige paar verzonk in de grond en Tessa’s moeder hilde.

‘O, Tessa... malle!’ Ze keek haar dochter verwonderd aan. ‘Kind, ik heb in geen jaren zo gelachen! Het was enig.’

‘Ik vind het ook zo leuk om het te doen, maar het is wel vermoeiend hoor.’ Tessa wreef haar armen. ‘Je moet voortdurend zorgen, dat ze op de goede hoogte blijven, want het staat natuurlijk zot, als ze opeens een stuk naar beneden duiken. Toch vind ik dit veel leuker dan poppen die je met touwtjes moet sturen. Als je je vingers in de armgaten van de kleren van de pop steekt, heb je veel meer het gevoel, dat je de pop zelf bent, ziet u. Je hebt de bewegingen veel meer in je hand.’

Voor de eerste maal luisterde mevrouw Runne geduldig en bekeek de poppen met aandacht. De koppen waren van boetseerlei gemaakt, die ze eens van juffrouw Vletter had gekregen. Mooi waren die koppen zeker niet, maar ze hadden wel karakter.

‘Ze zijn te zwaar,’ zei Tessa twijfelachtig. ‘Eigenlijk moet je ze van hout kunnen maken, koppen snijden, zegt juffrouw Vletter, maar ik weet niet of ik dat kan

en je moet er ook een bepaalde houtsoort voor hebben. Het lijkt me wel leuk, om het eens te proberen, maar ja... de kinderen zitten er altijd aan.'

Mevrouw Runne, die er heel wat voor overhad om dit kostbare contact met haar oudste te behouden, wist opeens, in dit rustige uur, dat ze tot nu toe volkomen op de verkeerde weg was geweest. Tessa was immers een schat van een kind, trouw en met een warm, liefdevol hart, maar als het hard tegen hard moest gaan, dan kon diezelfde lieve Tessa in een vulkaan veranderen.

'Kijk eens, Tessa, ik gun je heus graag je liefhebberijen,' zei mevrouw Runne zacht. 'Deze eerste tijd zonder vader was voor ons beiden het moeilijkst. Ik was het ook niet gewend om uit werken te gaan, maar wat kan ik anders doen? Jullie komen eigenlijk allemaal te kort en daardoor heb ik te veel van jou verlangd.'

Tessa sloeg de armen om haar moeders hals. 'Ik help u echt graag, mamma, dat is het niet, maar... maar u was zo gauw boos en ik had het gevoel, dat ik alles verkeerd deed... als ik aan iets begon, dan dacht ik... het zal wel weer niet goed zijn en dan werd ik toch zo... zo nijdig!'

'Ja, dat kan ik me nu wel voorstellen.' Tessa's moeder zuchtte. 'Ik wou, dat ik het eerder gezien had, maar ik ben te veel met mijn eigen verdriet en moeilijkheden bezig geweest. Als we het nu voortaan eens anders probeerden? Misschien mislukt het nog weleens... nu ja, wat hindert dat! Zolang we maar goed willen en weer opnieuw kunnen beginnen. Om je te bewijzen, dat ik het meen, krijg je vanavond een eigen sleutel van de muurkast en één plank daarvan is helemaal voor jou. Daar kun je je poppen opbergen en niemand kan er aankomen. Als je je schoolwerk gemaakt hebt, kun je je

vrije tijd besteden met je poppen. Misschien kunnen we een paar blokjes goed hout en de juiste mesjes kopen en dan moet je maar eens proberen, wat je ervan terechtbrengt.'

'O, dat is heerlijk, mam!' Tessa's ogen straalden warm. 'En ik beloof u, dat ik u zo veel mogelijk zal helpen. Wat zullen we het nou fijn krijgen, hè?'

'Ja hoor, Tessa.' Mevrouw Runne knikte haar bemoedigend toe. 'Het was een prettige avond, hè?'

'Het kwam een beetje door de poppen,' zei Tessa trots. Mevrouw Runne lachte opnieuw bij de herinnering aan het optreden van Tessa's poppen. Het kind had gelijk en ze voelde wel, dat ze op deze avond ontdekt had, hoeveel ze nog had om dankbaar voor te zijn. Dat had ze tot nu toe niet gevoeld. De omstandigheden waren niet veranderd, maar wel haar kijk daarop en dat alles door een bruine lap en een paar poppen.

ZOALS DE ZEEMEEUW VLIEGT, VLIEGEN HAAR GEVOELENS

Tessa, de oudste in een gezin van drie, krijgt na de dood van haar vader mede de zorg voor haar broertje en zusje. Haar moeder heeft het druk met werken en heeft daarnaast weinig energie over. Als Tessa even de kans krijgt, gaat ze naar zee om uit te waaien. Daar ontmoet ze de oude, welgestelde mevrouw Neerritter, en via haar de aantrekkelijke Dion. Tessa is erg van hem gecharmeerd, maar hij denkt dat ze uit is op zijn geld.

Leni Saris (1915-1999) schreef sinds haar doorbraak in de vroege jaren veertig meer dan honderd meisjesboeken. Zwijmelen was een van de favoriete tijdverdrijven van de ongetrouwde Leni, die overdag een baan had als secretaresse en in de avonden haar verhalen schreef.

‘Leni Saris heeft een soort onbevangenheid, een soort onschuld in haar schrijven dat ik nu nog steeds leuk vind.’

Er ontsnapte Dettie van Leestafel.info een ‘zucht van genoegen’ toen ze *Zoals de zeemeeuw vliegt* weer in handen kreeg, na al die jaren.

ISBN 978 94 0191 074 3 NUR 343

9 789401 910743

www.zomerenkeuning.nl

Z&K